

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph. D.,
ve věci

žalobce: **M. M.**, narozen X
bytem X

proti

žalovanému: **Generální ředitelství Vězeňské služby ČR**
se sídlem Soudní 1672/1a, poštovní příhrádka 3, 140 67 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 4. 2021, č. j. VS-22698-9/2021-OSZ,
o invalidním důchodu,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

1. Žalobce se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhal přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalovaného Generálního ředitelství Vězeňské služby ČR ze dne 8. 4. 2021, č. j. VS-22698-9/2021-OSZ, kterým byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2021, č. j. VS-22698-8/2021-OSZ. Uvedeným rozhodnutím ze dne 7. 1. 2021 zamítl žalovaný žalobci žádost o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem ze dne 2. 11. 2020 není invalidní pro invaliditu třetího stupně, ale je nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně.

Žaloba

2. V žalobě žalobce uvedl, že rozhodnutí o jeho invaliditě bylo vydáno na základě posudku ze dne 18. 3. 2021, ve kterém posudkový lékař dospěl k závěru, že rozhodující příčinou poklesu pracovní schopnosti žalobce je zdravotní postižení uvedené v kapitole II., oddílu A, položce 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Žalobce zdůraznil, že k tomuto závěru posudkový lékař dospěl, aniž by bylo patrné, že byla aplikována všechna pravidla pro hodnocení poklesu pracovní schopnosti. Dále žalobce uvedl obecné posudkové zásady pro oddíl A a kapitolu II. přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a dodal, že z posudku nevyplývá, zda byl hodnocen rozsah zachovaných funkčních schopností a schopnost vykonávat denní aktivity, případně jaké výsledky byly zjištěny. Žalobce uzavřel, že pokud toto hodnocení nebylo provedeno, odporuje posudek vyhlášce o posuzování invalidity, pokud provedeno bylo, ale není o tom záznam, je posudek nepřezkoumatelný.

Vyjádření k žalobě

3. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě stručně zrekapituloval průběh správního řízení. Žalovaný nesouhlasil s tvrzením žalobce, že z posudku nevyplývá hodnocení zachovaných funkčních schopností žalobce a schopnost vykonávat denní aktivity. Dle žalovaného posudkový lékař v posudku vyhodnotil žalobcova omezení ve vztahu k uvedené vyhlášce a vyhodnotil, že dle platné legislativy zdravotní stav žalobce neumožňuje uznání invalidity třetího stupně. Žalovaný upozornil na skutečnost, že je správní orgán při rozhodování závislý na odborném posouzení zdravotního stavu posudkovým lékařem a zdůraznil, že v případě posuzování invalidity žalobce byly vyhotoveny dva lékařské posudky, které se shodovaly. Ohledně významu odborného posudku žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2007, sp. zn. 4 Ads 125/2006. Závěrem žalovaný dodal, že v průběhu řízení o námitkách nebylo zjištěno, že by některé aspekty žalobcova zdravotního stavu zůstaly nepřezkoumány, ani že by posudek trpěl vadou nepřesvědčivosti či celistvosti.

Další vyjádření žalobce

4. V podání ze dne 6. 10. 2021 žalobce uvedl, že na podané žalobě trvá a dodal, že invalidní důchod druhého stupně mu byl přiznán od 6. 3. 2018 z důvodu chronické myeloidní leukemie bez jiných závažných onemocnění, v tu dobu mohl provádět výdělečnou činnost v podstatně menším rozsahu a intenzitě. Na základě imunologického nálezu ze dne 1. 9.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

2020 bylo žalobci sděleno, že se jedná o rizikový imunologický nález s faktorem pro těžší průběh infekcí v budoucnu a měl by se vyvarovat těsnému kontaktu s větším počtem osob. Dále žalobce dodal, že Vězeňskou službou mu bylo sděleno, že je ze zdravotních důvodů nezpůsobilý do pracovního procesu. Od Úřadu práce obdržel žalobce vyjádření, že nelze získat zaměstnání na volném pracovním trhu ani chráněném trhu práce. Taktéž od předchozího zaměstnavatele se dozvěděl, že nelze vytvořit takové pracovní místo, které by odpovídalo potřebám žalobce. Podle žalobce posudková komise nezohlednila, že po zjištění jeho závažného onemocnění si ho Ústav hematologie a krevní transfuze vyžádal k léčbě, což pro žalobce znamená, že tam musí každé tři měsíce od roku 2017 dojíždět se zdravotními obtížemi a rizikem imunity. Žalobce požaduje přiznat invalidní důchod třetího stupně, jelikož posudková komise výše uvedeným skutečnostem nepřihlédla a dále žádá k přihlédnutí posudkového aspektu prim. MUDr. J., CSc.

5. Dne 11. 4. 2022 žalobce doložil soudu vyjádření Úřadu práce ČR k nemožnosti získání vhodného pracovního místa vzhledem ke zdravotnímu omezení žalobce a lékařskou zprávu z Ústavu hematologie a krevní transfuze- MUDr. H. K.
6. Dne 24. 5. 2022 žalobce doložil soudu lékařskou zprávu od MUDr. R. M.
7. V podání doručeném soudu dne 3. 11. 2022 žalobce shrnul do jedenácti bodů, k čemu posudková komise podle žalobce nepřihlédla: 1. k posudkovému aspektu prim. MUDr. J., CSc., ohledně přehodnocení třetího stupně invalidity, 2. k vyjádření úřadu práce, že již nikdo žalobce nezaměstná, 3. k tomu, že žalobce musí dojíždět za účelem léčby z Ústí nad Labem do Prahy, 4. dále že se má žalobce vyvarovat těsnému kontaktu s větším počtem osob s ohledem na jeho imunitní systém, 5. k věku vážně nemocné osoby, 6. také k tomu, že se jeho zdravotní stav od doby, kdy mu byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, zhoršil, 7. nebyl brán zřetel na to, že se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který je doživotně nepříznivý, 8. ke ztrátě společenského uplatnění ve formě zaměstnání, 9. k tomu, že neuplatní jako nemocný člověk své dosažené vzdělání, znalosti a odbornosti, 10. v neposlední řadě zpochybnil i posudek, jelikož je v posudku uveden lékař, se kterým se žalobce nikdy nesetkal a 11. nebylo přihlédnuto také k tomu, že se již zdravotní stav žalobce nezmění.

Ústní jednání

8. Při ústním jednání před soudem konaném dne 13. 2. 2023 žalobce odkázal na žalobu a předchozí vyjádření s tím, že došlo ke změně, neboť mu byl odebrán 2. stupeň invalidity a přiznán pouze 1. stupeň invalidity. Proti tomu podal námitku, o níž se dosud vede řízení. Žalobce ve snížení stupně invalidity spatřoval pomstu za to, že si stěžoval a považoval vyhodnocení, které vedlo k tomuto snížení, za rozporné s dosavadními zprávami. V roce 2018 byl žalobci přiznán 2. stupeň invalidity s tím, že to mělo být trvalé. Žalobce zdůraznil, že řada obtíží je trvalého charakteru, mimo jiné i polyneuropatie. Na základě zprávy imunologa si podal žádost o 3. stupeň invalidity a tato žádost je předmětem tohoto řízení. Opakovaně byl u žalobce konstatován pokles jeho pracovní schopnosti na 55 %. To vyplývá mimo jiné i ze stavu imunitního systému, neboť tento je oslaben a žalobce se musí vyvarovat kolektivu lidí. Žalobce doložil, že ho nikdo nezaměstná, a to ani bývalý zaměstnavatel Vězeňská služba ČR, nepodaří se mu sehnat práci přes Úřad práce, a to ani ve chráněné dílně. Zdůraznil, že vše, co je uvedeno v lékařských zprávách, se zakládá na pravdě a nebylo k tomu dostatečně přihlédnuto. Žalobce dále citoval část námítky proti

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

odebrání 2. stupně invalidity a svůj dopis adresovaný ministrovi práce a sociálních věcí, který současně založil do spisu. Žalobce navrhl, aby soud vyčkal vydání lékařské zprávy MUDr. J., imunologa, k jeho aktuálnímu zdravotnímu stavu, který se zhoršil.

9. Pověřená pracovnice žalovaného při tomtéž jednání v plném rozsahu odkázala na vyjádření ze dne 16. 6. 2021 s tím, že žalobou napadené rozhodnutí je zcela zákonné a odvíjí se od odborného posouzení zdravotního stavu žalobce. Měla tedy za to, že žaloba by měla být zamítnuta.
10. Soud v souladu s § 52 odst. 1 s. ř. s. provedl dokazování čtením posudku PK MPSV ze dne 1. 9. 2021 a protokolu o jednání PK MPSV ze dne 1. 9. 2021.

Posouzení věci soudem

11. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
12. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání, při kterém se provádělo dokazování zdravotním posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“) ze dne 1. 9. 2021, který nechal vypracovat soud pro účely předmětného řízení, dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
13. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že rozhodnutím ze dne 17. 4. 2018, č. j. VS-22698-2/2018-OSSZ, byl žalobci od 1. 4. 2018 přiznán invalidní důchod druhého stupně. Dne 12. 10. 2020 žalobce požádal o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku lékařky MUDr. D. H. pověřené vypracováním posudku pro Českou správu sociálního zabezpečení, Lékařská posudková služba, pracoviště pro námitkové řízení, která při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti dne 18. 3. 2021 posoudila zdravotní stav žalobce a dospěla k závěru, že předchozí závěr posudkové lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem ze dne 2. 11. 2020 je správný. Obě lékařky tak dospěly k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole II., odd. A, položce 1 písm. c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti o 55 %.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

14. Podle ustanovení § 39 odst. 1 až 5 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
15. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
16. Při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,
- a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,
 - b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,
 - c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,
 - d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,
 - e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,
 - f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
17. Za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí.
18. Způsob posouzení a procentní míry poklesu pracovní schopnosti, co se rozumí zcela mimořádnými podmínkami, způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti podle § 39 odst. 4 písm. e) zákona o důchodovém pojištění, pak stanovuje prováděcí předpis, konkrétně vyhláška č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity.
19. Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod III. stupně je existence invalidity pojištěnce, která dosahuje alespoň zákonem stanovené hranice 70 % (srov. § 38 a § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění). Bylo proto třeba zjistit, zda žalobce splňoval ke dni 8. 4. 2021, tedy ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podmínky invalidity III. stupně, tj. zda nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 70 %.
20. Soud se nespokojil se závěry posudku ze dne 18. 3. 2021, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s. ř. s. odborný posudek od posudkové komise, která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobce. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobce, dále také posoudila pokles jeho pracovní schopnosti a zaujala posudkový závěr o invaliditě žalobce.

21. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 1. 9. 2021. Žalobce jednání komise byl přítomen. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů relevantních pro souzenou věc a spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem pak komise dospěla k závěru, že pokles pracovní schopnosti žalobce ke dni 8. 4. 2021 byl 55 %, což neodpovídá invaliditě III. stupně.
22. Komise konstatovala, že u žalobce se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole II., odd. A položce 1 písm. c) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., v daném případě se jedná o chronickou myeloidní leukémii, po proběhlé biologické léčbě v nastolené remisi a udržovací cytostatické léčbě. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti dle tohoto zařazení je 45 % (rozmezí určené pro toto postižení je 35 % až 45 %). Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu žalobce se podle § 3 odst. vyhlášky č. 359/2009 Sb. tato hodnota o 10 % zvýšila, celkově tedy činí 55 % míry poklesu pracovní schopnosti žalobce.
23. Závěrem komise uvedla, že žalobce byl obecně schopen pracovat v krátkém pracovním úvazku a v malém pracovním kolektivu ve smyslu lehkého pracovního zatížení.
24. Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že posudková komise jednala v řádném složení, že její posudek, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů. Žalobce byl přítomen při jednání komise.
25. Lékaři Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem přitom dospěli ke stejné kvalifikaci postižení žalobce jako posudková lékařka žalovaného v námitkovém řízení. Výsledným posouzením bylo zjištěno, že žalobce dosahuje pouze 55 %, takže z této skutečnosti je patrné, že žalobce nesplnil podmínku invalidity III. stupně dle zákona o důchodovém pojištění, a to minimálně 70 % míru poklesu pracovní schopnosti.
26. Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise a za daného stavu věci soud neshledal potřebu, aby byl doplňován výše citovaný posudek posudkové komise či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobce. Požadavek v tomto směru ostatně v předmětném soudním řízení nevznikli ani žalovaný ani samotný žalobce poté, co byli seznámeni s posudkovým závěrem. Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět nějaké další dokazování, koresponduje ustálené judikatuře správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu (viz např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003 č. j. 2 Ads 9/2003-50, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 150/2004 a také na www.nssoud.cz, nebo ze dne 28. 8. 2003 č. j. 5 Ads 22/2003-48 či ze dne 12. 3. 2009 č. j. 3 Ads 143/2008-92, které jsou rovněž dostupné na www.nssoud.cz).

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

27. Soud podle § 52 odst. 1 s. ř. s. neprovedl dokazování lékařskou zprávou MUDr. J. k aktuálnímu zdravotnímu stavu žalobce, neboť nemohl přihlídnout k lékařským zprávám vydaným po 8. 4. 2021, tedy po vydání napadeného rozhodnutí, a vztahujícím se k aktuálně zjištěnému zdravotnímu stavu.
28. S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku rozsudku ad I. podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
29. Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalovanému náhrada nákladů řízení nepřisluší.
30. Pro úplnost soud směrem k žalobci poznamenává, že důvodem pro přiznání nároku na invalidní důchod, nemůže být jen subjektivní pocit žadatele o důchod o jeho neschopnosti k výkonu většiny zaměstnání pro špatný zdravotní stav. Přiznání dávky musí být podloženo objektivně zjištěným zdravotním stavem, posuzovaným příslušnou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí. Dále by měl žalobce vzít v potaz fakt, že v souzené věci je možné vycházet, a to s poukazem na ust. § 75 odst. 1 s. ř. s., toliko ze zdravotního stavu, jaký měl v době rozhodování žalovaného, tj. ke dni 8. 4. 2021. Případné zhoršení stávajících zdravotních obtíží, popř. vznik nových zdravotních obtíží po tomto datu nemůže být v tomto řízení v zásadě nikterak zohledněno. Ust. § 75 odst. 1 s. ř. s., které je pro správní soudy závazné, totiž výslovně stanovuje, že při přezkoumávání rozhodnutí správního orgánu vychází správní soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Žalobce tak má možnost případně poukazovat na své zhoršující se zdravotní obtíže, popř. nově vzniklé zdravotní obtíže, které nastaly po datu vydání rozhodnutí žalovaného v případném novém řízení o přiznání invalidního důchodu, které může žalobce iniciovat.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 13. února 2023

JUDr. Petr Černý, Ph. D. v.r.
samosoudce